

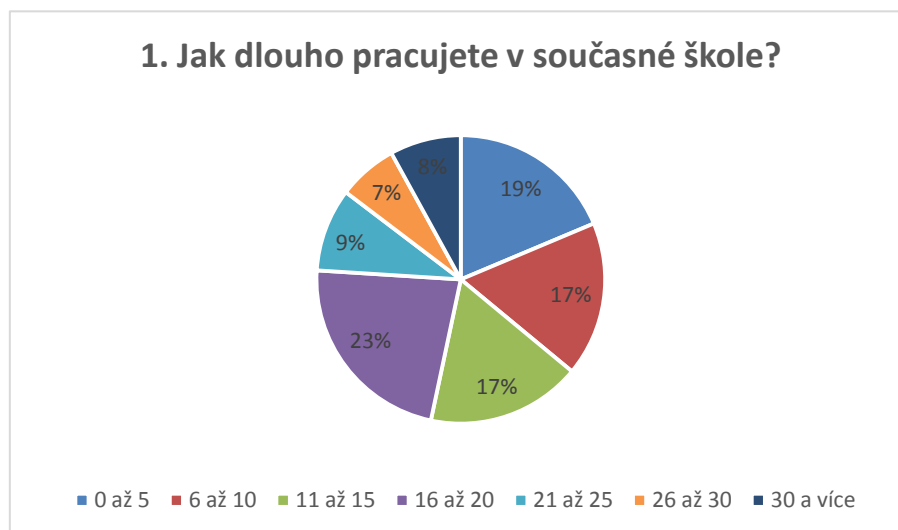
Přílohy bakalářské práce

Příloha č. 1 - Vyhodnocení dotazníku

Současný stav školních lavic byl zkoumán návštěvou pěti základních škol v Olomouci a okolí. V rámci průzkumu na těchto školách byl 75 učitelům rozdán dotazník se 14 otázkami. Otázky byly inspirované dotazníkem uvedeným v diplomové práci Jany Čermákové a rozšířené podle potřeb této bakalářské práce.¹

1. Otázka

První otázka měla zjistit, jak dlouho učitel pracuje na dané škole, tedy nakolik je schopný posoudit stav školních lavic v místě, kde pracuje. Bylo zjištěno, že 23 % učitelů ve škole pracuje mezi 16 a 20 lety. Další velká skupina dotazovaných (19 %) ve školách nepracuje déle než 5 let. Mezi šesti a deseti lety pracuje ve školách 17 % učitelů, stejné procento poté pracuje ve školách mezi 11 až 15 lety. Z grafu plyne, že devět procent dotazovaných pracuje v současné škole 21 až 25 let. Více než 30 let pracuje ve škole 8 % dotazovaných a pouhých sedm procent je ve škole 26 až 30 let.

Obr. 1 - Graf 1 - Jak dlouho pracujete v současné škole?

¹ ČERMÁKOVÁ, Jana. *Průzkum a analýza současného stavu konstrukcí nábytku základních škol*. Brno, 2011. Diplomová práce. Mendelova univerzita v Brně.

2. Otázka

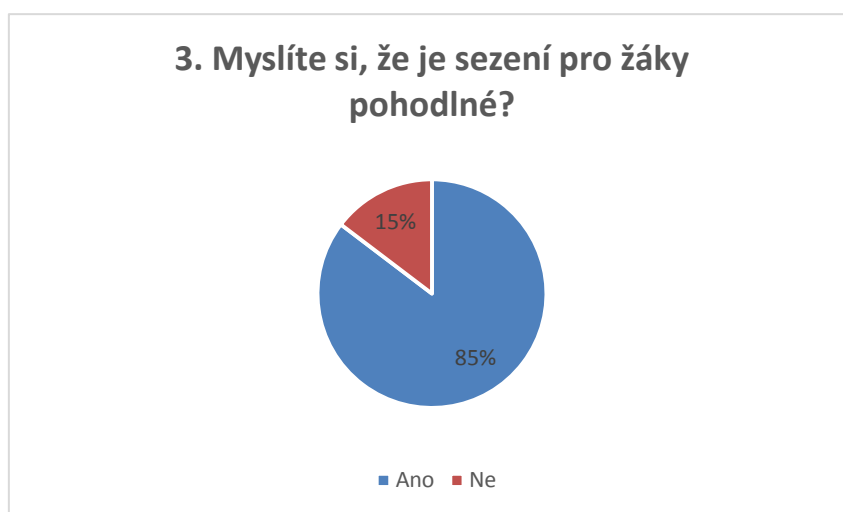
Druhá otázka byla zaměřena na subjektivní názor učitelů. Mělo se zjistit, jak jsou spokojeni s lavicemi a židlemi v místě svého pracoviště. Celých 92 % dotazovaných je spokojeno s lavicemi, pouhých osmi procentům, čili 6 učitelům, se nynější stav nezamlouvá. Mohli to být učitelé, kteří ve svých kmenových učebnách nemají ještě vyměněný nábytek nebo je obměněná pouze část lavic (zbytek třídy má lavice staré). Tento případ byl zaznamenán na základní škole ve Štěpánově.

Obr. 2 - Graf 2 - Jste spokojeni se současným stavem školních lavic ve Vaší škole?

3. Otázka

Dle 85 % respondentů je školní sezení pro žáky pohodlné. Zbývajících 15 % je názoru opačného. Jejich negativní odpověď mohl ovlivnit fakt, že v některých školách si žáci z domova nosí podsedák.

Obr. 3 - Graf 4 - Myslíte si, že je sezení pro žáky pohodlné?

4. Otázka

Odpověď na otázku čtyři byla jednoznačná. Na každé škole měli výškově stavitelný nábytek.

Obr. 4 - Graf 4 - Má Vaše škola k dispozici výškově nastavitelný nábytek?

5. Otázka

Dle výsledků průzkumu 96 % učitelů kontroluje, zda výškové nastavení školních lavic a židlí odpovídá velikostem žáků. Jen 4 procenta, tři učitelé, tuto problematiku opomíjejí. Nejspíše jsou to učitelé, kteří nemají ve své třídě výškově stavitelný nábytek. Nejspíš nevěnují tomuto problému dostatečnou pozornost. Dle školského zákona by škola měla dbát na ergonomicky správné vybavení tříd, měla by se zabývat jeho správným nastavením.

Obr. 5 - Graf 5 - Kontroluje se během roku správné nastavení školního nábytku?

6. Otázka

Ve všech navštívených školách měli školní lavice kovovou konstrukci a umělou pracovní desku, židle s tvarovanou překližkou na sedáku a opěráku. Zmíněné materiály byly dokončeny takovou povrchovou úpravou, která umožňuje jejich snadnou údržbu. Proto je výsledek šesté otázky z 95 % kladný. Zbývající část dotazovaných může být ovlivněna nedbalostí žáků, kteří různými způsoby (např. rytí kružítkem) ničí povrchové úpravy školního vybavení. Tyto spáry jsou pak zanášeny nečistotami, které již nejdou umýt. Děti mají také v oblíbenosti lepit žvýkačky či různé nálepky ze spodní strany pracovních desek. Ty se špatně odstraňují.

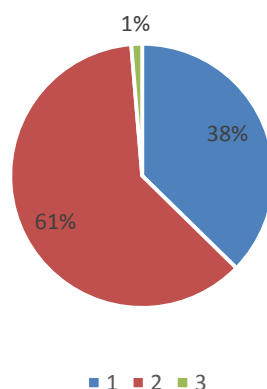

Obr. 6 - Graf 6 - Dají se lavice jednoduše udržovat v čistotě?

7. Otázka

Bezpečnost a správná ergonomie školní lavic patří mezi nejdůležitější faktory, protože děti ve školách tráví hodně času a je nutné chránit jejich zdraví. Předchází se tak různým zdravotním komplikacím. Pro 61 % dotazovaných učitelů jsou školní lavice naprosto bezpečné, 38 % by je hodnotilo průměrnou známkou. Pouze jedno procento (jeden učitel) si myslí, že jsou školní lavice naprosto nevyhovující.

7. Jak byste posoudil/a lavice z ergonomického a bezpečnostního hlediska?

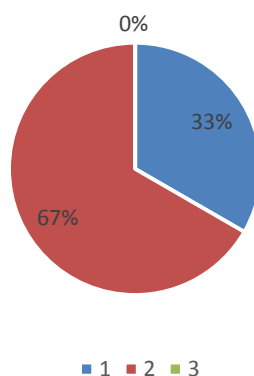

Obr. 7 - Graf 7 - Bezpečnost a ergonomie školních lavic

8. Otázka

Posudek materiálů a konstrukcí použitých na výrobu školních lavic byl předmětem otázky osmé. Dotazovaní kantoři, celkem 33%, hodnotí materiál a konstrukci lavic známkou jedna, výbornou. Zbývajících 67 % kantorů by oznámkovalo školní lavice dvojkou, tedy průměrně. Žádný učitel materiál a konstrukci lavic nehodnotí známkou tři.

8. Jak byste posoudil/a lavice z hlediska materiálu a konstrukce?

Obr. 8 - Graf 8 - Jak byste posoudil/a lavice z hlediska materiálu a konstrukce?

9. Otázka

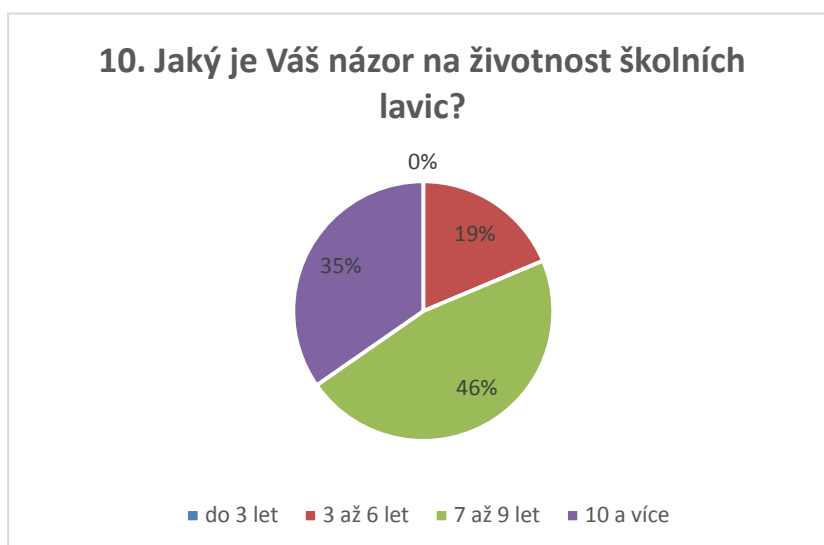
Podle výsledků grafu číslo 9, hodnotí respondenti vzhled lavic nerozhodně. Pro 49 % kantorů jsou lavice krásné, bez estetických nedostatků. Zbývajících 51 % na lavicích vidí drobné chyby. Nikdo ze 75 dotazovaných by lavice nehodnotil známkou 3.

Obr. 9 - Graf 9 - Jak byste posoudil/a školní lavice z hlediska vzhledu?

10. Otázka

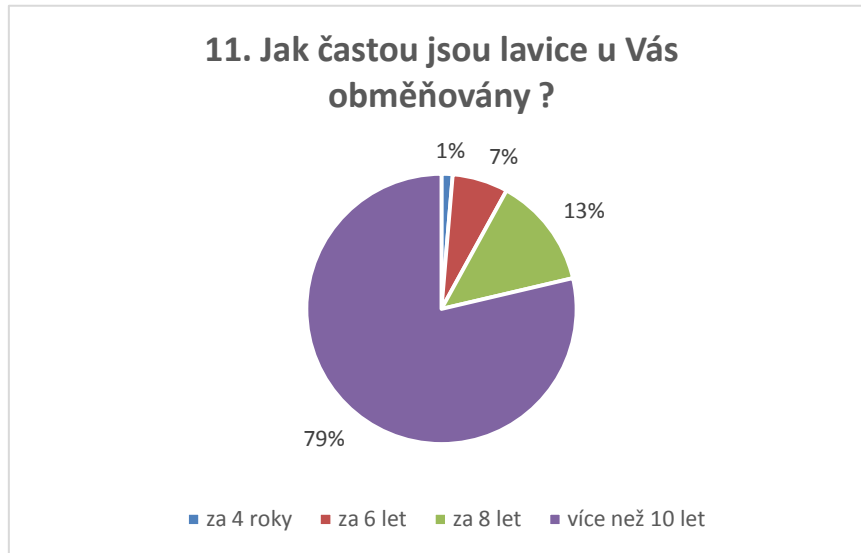
Životnost školních lavic je dle 46 % dotazovaných sedm až devět let. Z 35 % jsou dotazovaní učitelé názoru, že lavice mají životnost více jak deset let. Podle grafu číslo deset 19 % kantorů soudí, že životnost lavic je pouhých tři až šest let. K této otázce byla v několika případech přiložena poznámka, že životnost lavic závisí na chování žáků.

Obr. 10 - Graf 10 - Jaký je Váš názor na životnost školních lavic?

11. Otázka

Mezi výměnami školních lavic je nejčastěji prodleva více jak 10 let, podle odpovědi 79 % učitelů. Po osmi letech jsou školní lavice měněny u 13 %. Jednou za šest let se mění lavice v 7 % případů a u jednoho procenta se lavice mění po 4 letech. Vysoké procento ukazuje, že výměna školních lavic je drahou záležitostí pro většinu škol.

Obr. 11 - Graf - Jak často jsou lavice u Vás ve škole obměňovány?

12. Otázka

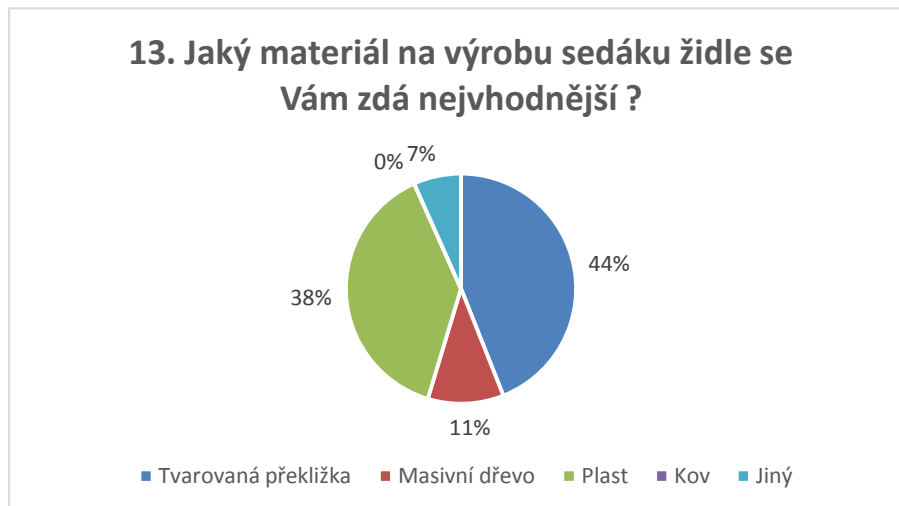
Z grafu číslo 12 je patrné, že 43 % učitelů by pro pracovní desku stolu zvolilo dřevotřísku s umělým povrchem, naopak 34 % přijde jako nejvhodnější materiál dřevotříska s dřevěnou dýhou. Masivní dřevo je vhodné pro 19 % učitelů a 4 % by volilo úplně jiný materiál.

Obr. 12 - Graf - Jaký materiál na výrobu pracovní desky se Vám zdá nejvhodnější?

13. Otázka

Většina učitelů, 44 %, je názoru, že nejvhodnějším materiálem pro sedák žakovské židle je tvarovaná překližka. Avšak 38 % učitelů by volilo plast, masivní dřevo volí 11 % kantorů. Jiný materiál je nejvhodnější pro 7 % učitelů. Žádný učitel by nezvolil kov.

Obr. 13 - Graf 13 - Jaký materiál na výrobu sedáku židle se Vám zdá nejvhodnější?

14. Otázka

V poslední otázce měli dotazovaní zhodnotit nedostatky školních lavic. Odpověď byla volná. Z celkového počtu 75 respondentů na otázku 14 odpovědělo pouze 35 lidí. Z toho jeden kantor postrádá sklápěcí pracovní desku, jiný považuje materiál za málo odolný (demolování dětmi). Dalším nedostatkem jsou dle jednoho učitele šrouby, které nedrží a často se uvolňují. Jeden dotazovaný považuje židle za příliš tvrdé. Dva kantoři si stěžovali na háčky na aktovky, na které se aktovky nedají zavěsit. Úložné prostory řešené pomocí drátěných košů jsou dle dvou učitelů nepraktické - propadávají jimi věci a často se celé koše vytrhávají z konstrukce. Kovová konstrukce připadá riziková dalším dvěma respondentům, protože zde hrozí nebezpečí úrazu. Pro největší skupinu dotazovaných, 25 učitelů, jsou dětské školní židle příliš těžké.

Závěr

Z dotazníkového šetření vyplývá, že většina učitelů je spokojena se stavem školních souprav. Vzhled, materiály a konstrukce, stejně jako ergonomii a bezpečnost školních lavic hodnotí většina učitelů průměrnou známkou. Velkým problémem se u lavic a židlí jeví použití kovových částí, které mohou znamenat nebezpečí poranění žáků. Všechny části lavic by dle norem měly být zaoblené bez výstupků a mezer, kam by dítě mohlo strčit prsty. Školní nábytek vyrobený v současném století požadavek plní, avšak nábytek staršího data nemusí zcela splňovat současnou normu. Nicméně i novější školní nábytek má své chyby. Příkladem je konstrukční řešení výškového nastavení u lavic na ZŠ Hálkova (obr. č. 51 a 52). Ergonomie je ovlivněna především správnou velikostí nábytku, držením těla a způsobu sedu žáků. Vše je v kompetenci učitele, který by měl dohlížet na své žáky během vyučování. Jak vyplývá z grafu č. 5, většina pedagogů (96 %) správné výškové nastavení během roku kontroluje.

Udržitelnost lavic z hygienického hlediska úzce souvisí s použitými konstrukčními materiály. 95 % respondentů shledává lavice jako snadno umyvateľné. Všechny zkoumané lavice měly kovovou nosnou kostru. Povrchová úprava kovových součástí byla hladká a jednoduchá, tudíž i snadno omyvatelná. Slabinou kovových koster jsou plastové koncové krytky otevřených trubkových částí. Ve většině případů lehce odpadávají nebo je žáci vytrhnou. Větší komplikace představují pracovní desky stolů. Jak bylo zmíněno (graf č. 6), děti lavice ničí a do spár se dostávají nečistoty. Tomuto jevu by se dalo zabránit použitím kvalitnějších materiálů, což by znamenalo zvýšení cen školních lavic. To je v současné době z finančního hlediska ve školství problém. Vyšší pořizovací náklady by ovlivnily četnost výměn školního nábytku. V nynější době jsou lavice obměňovány, dle názoru 79 % učitelů, po více než 10 letech. Tato doba by se zřejmě prodloužila.

Z dvanácté otázky plyne, že 43 % učitelů by pro výrobu pracovních desek školních stolů upřednostnilo DTD s umělým povrchem a 39 % by preferovalo DTD zadýhované. Co se týče školních židlí, jejich slabinou je váha, která je daná materiálem nohou - ocelí. Tento fakt zmínilo 25 % dotazovaných jako největší nedostatek školních souprav. Z tohoto důvodu by 38 % kantorů volilo plast jako nejvhodnější konstrukční materiál. Uvedené nedostatky současného školního nábytku a možnosti jejich eliminace představují výchozí bod v samotném návrhu školní soupravy (lavice a židle) v této bakalářské práci.

Příloha č. 2 - Barevné varianty

